

ENGEL
KARANLIKTA
DEĞİLDİR.

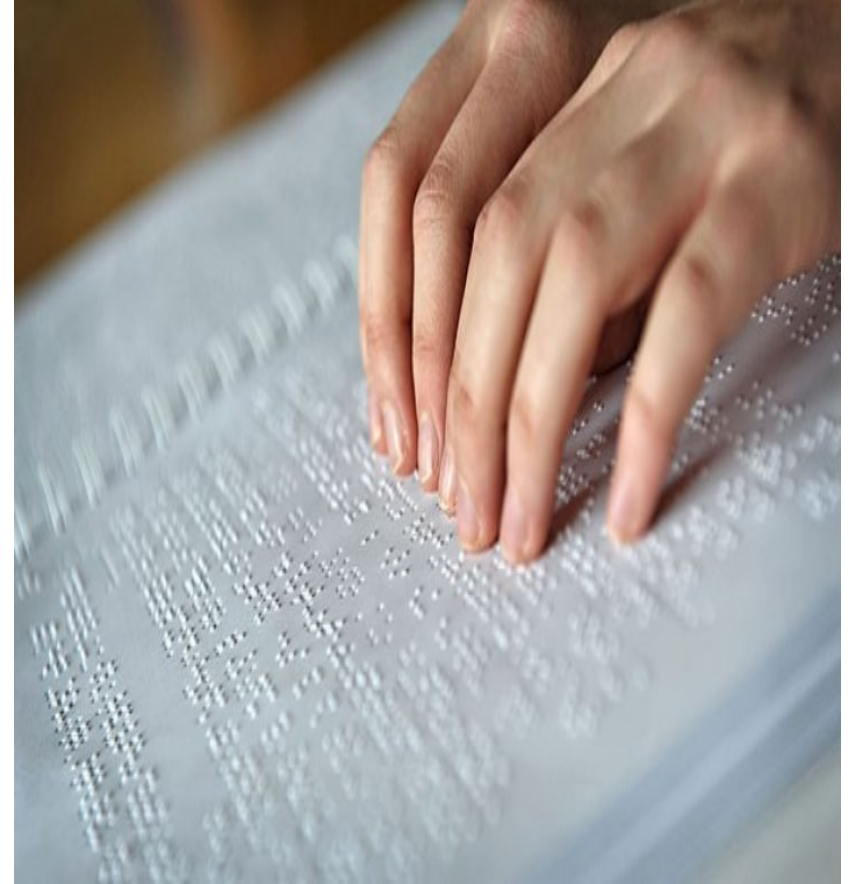
7 - 14 OCAK
BEYAZ BASTON
GÖRME ENGELLİLER HAFTASI

Görme yetersizliği genel olarak **hiç görmeyenler** ve **az gören** şeklinde iki gruba ayrılır.

EĞİTSEL OLARAK TANIMLARI

Hiç Görmeyen; “Bireyde ağır derecede görme keskinliği kaybının olması, akademik faaliyetlerde dokunsal- işitsel materyallere gereksinim duyması ve görme duygusunu öğrenme amacıyla kullanamaması, buna bağlı olarak dokunsal alfabeye (Braille) okuyarak ve sesli (konuşan) kitaplar ile dinleyerek eğitim öğretimini sürdürebilmesi”

Az Gören; “Bireyin büyük puntolu ya da normal puntolu yazılı materyalleri büyüteçler yardımı ile okuyabilmesi ayrıca gözlük gibi yardımcı araç gereçlere, aydınlatma gibi çevresel düzenlemelere gereksinim duyması ve görme duygusunu öğrenme amacıyla kullanabilmesi” şeklinde tanımlanır.

Öğrenilen bilgilerin yaklaşık %80 ile %85'inin görme duyu kanalı aracılığıyla edinildiği tahmin edilmektedir.

Görme Yetersizliğine Neden Olan Faktörler

Doğum Öncesi	Doğum Sırası	Doğum Sonrası
<ul style="list-style-type: none">• Kalıtsal hastalıklar• Hamilelik döneminde annenin geçirdiği çeşitli hastalıklar veya kazalar• Göz veya görme sisteminde oluşan bozukluklar• Akraba evlilikleri• Kan uyuşmazlığı	<ul style="list-style-type: none">• Doğumun güç olması• Enfeksiyonlar veya bulaşıcı hastalıklar• Doğum anı travmaları• Erken doğum (prematüre)	<ul style="list-style-type: none">• Oksijen azlığı veya fazlalığı• Çocuğun geçirdiği ateşli hastalıklar• Kazalar veya yaralanmalar• Göz ve görme sistemindeki çeşitli hastalıklar

Görme Yetersizliği Olan Çocuklar İçin Sınıf İçinde Alınabilecek Önlemler

- Görme yetersizliği olan çocuğun sınıfta olmadığı bir zaman seçilerek arkadaşlarına anlayabilecekleri düzeyde çocuğun durumu anlatılmalıdır. Gerektiğinde ya da yardıma ihtiyaç duyduğunda yardım etmeleri söylenmelidir. Böylece görme güçlüğü olan çocuğa karşı takılabilecek alay edici davranışların da önü alınacaktır.
- Görme yetersizliği olan çocuk için sınıfta yapılacak çevre düzenlemesi çok önemlidir. Takılabileceği, çarpabileceği, hareket alanını daraltabileceği düşünölen eşyalar ayak altından kaldırılmalıdır.
- Her eşyanın yeri sınıf içinde belirlenmelidir. Çocuk, aradığı eşyayı kolayca bulabilmelidir. Eşyaların yer değişikliğinden çocuk haberdar edilmelidir.

Görme Yetersizliği Olan Çocuklar İçin Sınıf İçinde Alınabilecek Önlemler

- Çocuk, sınıfta ışıktan rahatsız olmayacak şekilde oturtulmalıdır. Işığın kırılarak göze yansımaya dikkat edilmelidir. Doğrudan göze gelen ışık, rahatsız edici bir duyarlılık yaratır.
- Çocuğun karaltılı, buğulu, sisli ya da bulanık da olsa var olan görme uzaklığına uygun şekilde sıraya oturtulması gereklidir.
- Anne ve baba, çocuğun giydiği ayakkabının tabanının kösele gibi ses çıkaran bir nesneden yapılmış olması konusunda uyarılmalıdır. Bu yolla çocuk, yürüdüğü yerleri hissedecek ve sesleri ayırma özelliğinden yararlanarak çevresi hakkında bilgi sahibi olacaktır.

Eğitimlerine Yapılabilecek Katkılar (Hiç Görmeyen)

- ✓ Görerek ğrenme yerine, işiterek ve dokunarak öğrenmeye çalıştığı unutulmamalıdır. Çocuğun dokunarak eşyaları tanınmasına fırsat verilmeli, ortam yaratılmalıdır.
- ✓ Dokunamadığı eşyaların özellikleri ayrıntılı olarak anlatılmalıdır. Böylece dokunduğu zaman doğabilecek tehlikelerin de önüne geçilmiş olacaktır.
- ✓ Tahtaya yazılanlar görme yetersizliği olan ocuk için sözlü söylenmelidir.
- ✓ Ses çıkaran aletler çalıştırılmadan önce, çocuğa irkilmemesi, korkmaması için haber verilmelidir.
- ✓ "řu, bu" gibi işaret sıfatları yerine nesnelere adları söylenerek konu anlatılmalıdır.
- ✓ Koklama, işitme, dokunma duyularından yararlanarak, çocuğun sözcük dağarcığının zenginleşmesine yardım edilmelidir.

- ✓ Eğer olanaklar uygun ise kabartma resim ve şekillerden yararlanarak konu anlatımı yapılabilir. Materyallere parmakları ile dokunmasına fırsat verilmelidir.
- ✓ çocuğa beceri öğretiminden kaçınılmamalıdır. Beceri basamaklandırılarak anlatılmalı, birlikte çalışarak nasıl yapılacağı gösterilmelidir.
- ✓ Yapamadığı bölümler, çocuğun eli elinizin üzerinde olacak şekilde yeniden yapılarak çocuğa anlatılmalıdır.
- ✓ Görme güçlüğünden kaynaklanan devi tamamlama konusunda ek süre verilmesi gibi ayrıcalıklar tanınmalıdır.

Eğitimlerine Yapılabilecek Katkılar (Az Gören)

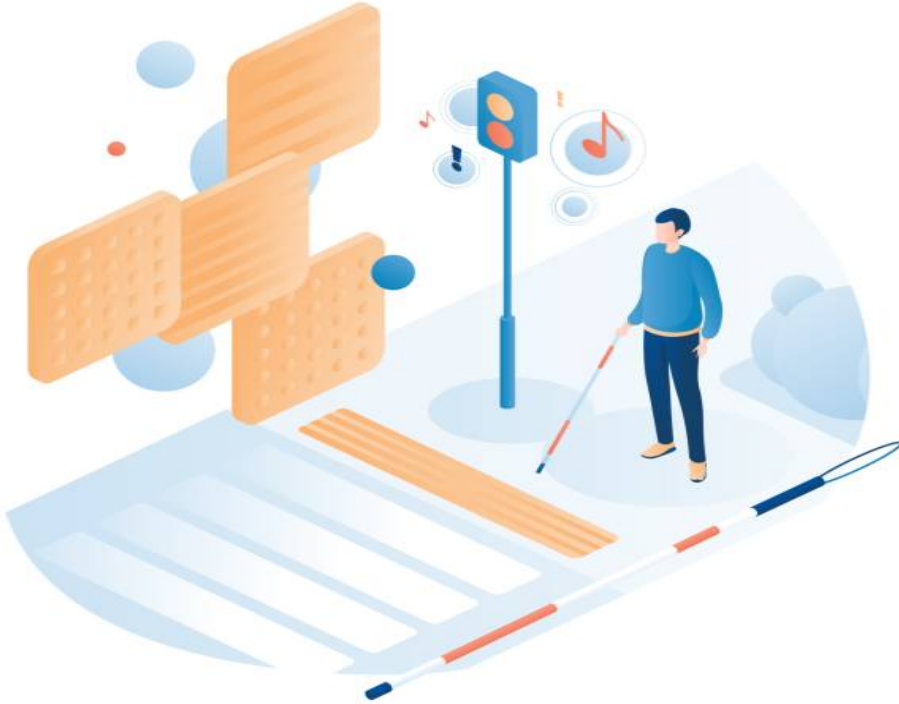
- ✓ Sınıfta yeterli ışıklandırma yapılmalıdır.
- ✓ Öğrencinin tahtayı ve diğer materyali daha iyi görebilmesi için sınıf içinde düzenleme yapılmalıdır.
- ✓ Açıkça görülmeyen resimlere yer verilmemelidir.
- ✓ Görsel materyalin zeminindeki dikkat dağıtıcı unsurlar ayıklanmalıdır.
- ✓ Tahtaya açık ve büyük harflerle yazı yazılmalıdır.
- ✓ Görme yetersizliği olan öğrenci tahtanın tam ortasına gelen en ön sıraya oturtulmalıdır.

- ✓ Sınıfta tutulan notların görme engelli öğrenciyle paylaşılması sağlanmalıdır. Örneğin karbon kâğıdı / fotokopi makinesi kullanmak gibi.
- ✓ Tahtaya yazı yazılırken yüksek sesle okunmalıdır.
- ✓ Ödevini ve sınavını tamamlayabilmesi için ek süre tanınmalıdır.
- ✓ Defterlerin satır çizgileri belirgin, net olmalıdır.
- ✓ Büyük puntolu çalışma kâğıtları hazırlanmalıdır.
- ✓ Öğretim sürecinde tablet, akıllı tahta vb. teknolojik aletlerden yararlanılmalıdır.

Ebeveynlere Öneriler

- Doğduğu andan itibaren çocuğun görsel duyusu kontrol edilip, herhangi bir problem özellikle katarakt varsa tedavi ettirilmelidir.
- Özellikle kullandıkları materyalleri, oyuncakları gözlerine yakın tutuyorlarsa dikkat edilmelidir.
- Çocuk hiç görmüyorsa sözel olarak ya da birlikte yaparak beceriler ve kavramlar öğretilmelidir.
- Çok az görüyorsa görmesinden yararlanarak beceriler ve kavramlar öğretilmelidir.
- Becerileri bağımsız olarak yapmasına imkan verilmelidir.

- Çocuğa her defasında sadece bir beceri ya da bu becerilerin bir bölümü öğretilmelidir.
- Beceri gerçekleştirildiğinde mutlaka ödüllendirilmelidir.
- Farklı ortamlarda sosyal aktivitelere yönlendirilmelidir.
- Çocuğun çarpacağı ya da takılacağı eşyalar ortadan kaldırılmalıdır.
- Eşyaların yerleri değiştirildiğinde çocuğa söylenmelidir.
- Büyük puntolu ve resimli kitaplardan faydalanılmalıdır.
- Çocuğun odası ve eşyaları yetersizliğine göre seçilmelidir.